

49 letnemu rudarju Martinu Veber iz Vrba in mu jo zlomil v podkolenu.

Očeta je vlak smrtno povozil, hčerka je ostala nepoškodovana. Dne 15. septembra okoli poldne je peljal Franc Savinc, 68 letni klobučar v Radečah pri Zidanem mostu, s svojo hčerko Anico na polje južno delavcem. Ko je peljal čez železniško progo, je zadel tovorni vlak v zadnji del voza, ga potegnil s seboj in zdrobil. Konj se je odtrgal in zbežal. Savinca je vlak vlekel nekaj časa s seboj, nato ga pa odvrigel vsega krvavega v živo mejo. Lokomotiva mu je zlomila obe nogi, roki ter je imel še prebito lobanjo. Eno uro po prepeljavi na dom je revež umrl. Hčerka Anica je priletela po trčenju med odbijače in je obseдела tam v omotici. Ko se je vlak ustavil, se je zavedla in čutila majhne bolečine zaradi prask na nogi. Pri nezabni smrtni vožnji je bila obvarovana od angela varha.

Delavec smrtno ponesrečil. V noči na 14. september se je zgodila smrtna avtomobilska nesreča blizu vasi Zgornje Pijavsko pri Krškem. Od Celja je privozil tovorni avto, naložen s smrekovimi hlodi. Šofiral ga je Vladimir Longo iz Dobrne pri Celju. S šoferjem se je peljal 28 letni delavec Franc Hladin, uslužben pri lesnem trgovcu Francu Ostrožniku na Dobrni. Na precej ozki cesti v zgoraj omenjenem kraju se je tovorni avto tako izognil osebnemu, da je zdrknil v obcestni jarek, zadel z vso silo ob gabrovo drevo in se ustavil. Zdrobile so se vse šipe na kabini in delavec Franc Hladin se je tako hudo poškodoval na glavi, da je bil koj mrtev.

Smrtno povožen kolesar. V Ljubljani na Masarykovi cesti je 15. septembra točno opoldne padel zaradi vožnje po napačni strani pod tovorni avto kolesar Jože Hren, 24 letni mizarški pomočnik pri Rozmanu v Stanežičah pri Ljubljani. Prepeljali so ga nezvestnega v bolnišnico, kjer je kmalu podlegel prehudi poškodbi.

Huda železniška nesreča. Dne 14. septembra se je zgodila pri Ovčarski Banji huda železniška nesreča. Trčila sta brzovlak iz Beograda in mešanec, ki je pripe-

Pri delu

se prav lahko prehladite, a mnogokrat nastane iz „brez-pomembnega“ prehlada resna

in dolgotrajna bolezen. Vzemite zaradi tega že pri prvih znakih bolezni svetovno znane

ASPIRIN

TABLETE Z BAYER-JEVIM KRIŽEM.

Oglas reg. pod S. br. 437 od 10. I. 1934.

ljal iz Sarajeva. Nesreča se zahtevala šest mrtvih, 16 hudo in 20 lažje poškodovanih.

Razne požarne nesreče. Dne 16. septembra ob osmih zjutraj je izbruhnil v Mariboru v Linhartovi ulici v prostoru za destiliranje tvrdke Motor Oil Co. zaradi eksplozije ogenj, kateri se je širil z vso brzino po čistilnih napravah. K sreči niso bile v bližini zaloge bencina. Na pomoč pribrzeli gasilci so ogenj zajezili s peno in oteli ostala poslopja. Škoda bo znašala par sto tisoč dinarjev, ako bodo naprave za čiščenje nerabne za nadaljnje obratovanje. — Pri Sv. Marjeti ob Pesnici je udarila 15. septembra med nevihto strela v gospodarsko poslopje posestnika Jakoba Glaserja in ga je vžgala. Zgorelo je 58 voz krme in znaša škoda 70.000 din. — Rdeči petelin se je pojavil v Murščaku nad Radenci v viničariji vinograde posesti učiteljice Filomene in Terezije Aleksič. 10.000 din vredno poslopje je pogorelo.

Razne novice

Nov veliki zvon za frančiškansko baziliko v Mariboru. Livarna Bühl v Račah pri Pragerskem je vlila v minulem tednu za frančiškansko baziliko v Mariboru 6000 kg težki veliki zvon. Novi zvon bo največji v Jugoslaviji. Jekleni bat bo tehtal 300 kg in bo višji kakor odrasel človek. Z zvonom velikanom bodo zvonili ob večjih praznikih. Za pogon bodo potrebni štirje moški.

Delavski dom v Celju blagoslovljen. Zadnje nedeljo je bil v Celju slovesno blagoslovljen od celjskega g. opata Juraka nov delavski dom, kateri je stal 2.800.000 din. Blagoslovitve se je udeležil ban dr. Natlačen, minister dr. Korošec pa je poslal brzojavko z željo, da bi novo zgradba vedno služila koristim delavstva.

90 letni jubilej železnice Celje—Ljubljana. Dne 16. septembra 1848 je bil kolodvor v Celju slovesno okrašen. Pričakovali so

Iznajdba gumijaste pete

Zopet je hotel slučaj, da so iznašli gumijasto peto. Neki mladenič, ki se je imenoval O'Sullivan, je bil zaposlen v neki tovarni. Stroji so pretresali vso stavbo. To tresenje je močno vplivalo na mladeničeve živce, ki že sicer ni bil preveč zdrav. Nekega dne mu je prišlo na misel, da je vzel s seboj v tovarno kos gumi-ja in ga dal pod nogo. Takoj se je počutil bolje, ker je gumi ublažil tresenje. Po nekaj dnevih je z žalostjo ugotovil, da mu je nekdo ukradel gumi. Bil je odslej nekoliko bolj previden. Gumi je obrezal v obliki pete in ga pribil na čevlje. Tako je napravil prvi gumijasti podpetnik. Kmalu je osnoval tovarno gumijastih pet, ki spada da-

Januš Golec:

Ponarejevalci

Po pripovedovanju strica z Dravskega polja iz pretekle in sedanje dobe

Od kod in od koga je nabavil mojster to fotografsko čudo, je do danes uganka. Dokazano je, da je prepustil Rupnik tolikokrat zasledovalcem cele zaloge na pol dogotovljenih bankovcev, kemikalije, vse mogoče pripomočke in tajnosti, le s fotografskim aparatom je zginil tolikokrat prav v poslednjem trenutku, ko so že grabili po njem orožniki ali policisti. Na lečo fotoaparata je bil tako navezan, da jo je v nočeh, ko je počival, običajno snemal z aparata in jo je nesel kam izven skrivališča, v katerem je tičal ter delal.

Res je, da je zahteval Rupnik od onih, kateri so ga vabili na štero, da mu morajo dati predvsem denar za nabavo fotografskega aparata, katerega je večkrat tudi kupil in še prav dragocenega. Takih aparatov je oblast več zaplenila, a leča Rupnikovega aparata je še danes skrita in čaka na mojstra. Izredne zmožnosti in prikritosti tolikanj čuvanega aparata bo ponesel Rupnik s seboj v grob.

Kar se tiče tovarištva in zaupanja, so bili zapisani

34

v Rupnikovem srcu koj za fotografskim aparatom razni kaznjenci, s katerimi je prestajal kazen in kateri so bili mnogi pred njimi izpuščeni.

Znano je, da po kaznilnicah sklenjena znanstva in prijateljstva prav trdno držijo tudi na svobodi. Rupnik je užival sigurno ugled v kaznilnici kot zločinec izrednih zmožnosti, ki lahko človeku vedno koristijo v življenju. Razni tatovi ter sleparji, kateri so bili z mojstrom vred v ječi, so poslušali njegove ponarejevalske doživljaje in so obviseli na njem z vso vdanostjo ter komaj čakali, da jih obišče, kakor hitro bo prost.

Po izpustitvi leta 1936 je bil Rupnik hitro v družbi bivših kaznilniških tovarišev na Pobrežju pri Mariboru. Tamkaj je zvedel vse, kar se je zgodilo zanj in za njegovo znanje važnega v dobi, ko je moral čuvati štiri stene.

Od tovarišev je zaznal, kje bi bil najbolj zaželen in kje najbolj varen, ako bi se predal uživanju ponarejevalne strasti.

Po poročilu o splošnem položaju se je začel oglašati mojster po Dravskem polju, in sicer pri onih kmetih, o katerih je imel poročilo, da so jih speljali v škodo ter posmeh sleparji.

visoke dostojanstvenike k otvoritvi železniške zveze Celje—Ljubljana. Za 800 gostov je bilo pogrnenih miz. Po zajtrku in po izrečenih raznih napitnicah je blagoslovil lavantinski škof progo med grmenjem topičev in med živijo-klici je pripeljal prvi vlak iz Ljubljane v Celje. Nekaj dni pozneje je obiskal Celje feldmaršal Radecki, pregledal je narodno gardo in se je odpeljal proti Italiji.

Dograditev nove železniške postaje v G. Radgoni. Nova železniška postaja v Gornji Radgoni bo dograjena 18. oktobra in je stela 800.000 din.

Slinavka v laškem okraju ponehala. Okr. načelstvo v Laškem je izdalo razglas, da je slinavka ponehala in je promet z živino zopet prost ter so sejni zopet dovoljeni. Tudi izvoz živine v druge države je dovoljen in se je v zadnjem času že precej izvažalo v Nemčijo. Zasluga za tako hiter konec te bolezní gre predvsem živinozdravniku dr. Malenšku, kateri je z ostrimi in odločnimi ukrepi zabranil razširjanje bolezni, pa tudi ljudstvo je uvidelo, da ta bolezen ni šala, ampak velika nesreča ter je ubogalo tozadevna naročila. Saj letos po našem okraju ni sadja, zato je edini vir dohodkov v denarju naša živina.

Poskusna vožnja novega zrakoplova »Grof Zeppelin 130«. Novi nemški zrakoplov »Grof Zeppelin 130« je srečno opravil pod vodstvom dr. Eckenerja prvo poskusno vožnjo nad Bodenskim jezerom 14. septembra s 75 gosti. Poleg posadke so se udeležili prve vožnje zastopniki nemškega poskusnega zavoda za zrakoplovstvo ter zastopniki letalskega ministrstva. Novi zračni orjak je dolg 245 m. Celice za nosilni plin obsegajo 200.000 kubičnih metrov. Zrakoplov bo prevažal 20 ton. Zunanji obod je iz močnega sukna. Gonijski štirje motorji, vsak po 850 konjskih sil. Največja hitrost znaša 135 km na uro. Povprečna brzina je 125 kg na uro.

Polzvedovanje. V začetku julija je ušel od doma 15 letni žnidarec Franjo iz Brezovca, občina Polje ob Sotli. Fant je za njegovo starost močan, slabo oblečen in bos. Ker so bila vsa dosežanja

Sloviti živinski in kramarski sejem na Svetih gorah, v občini Sv. Peter pod Svetimi gorami, ki bi se imel vršiti 7. septembra, se letos vrši v torek, 27. septembra. Posetite ta sejem, ki je eden najboljših živinskih sejmov. Obveščeni so tudi kupci, ki kupujejo živino za inozemstvo.

polzvedovanja za njim zama, se prosi, da bi se vse morebitne ugotovitve o fantovem bivanju sporočile njegovemu očetu Petru Žnidarec, posestniku v Brezovcu 13, p. Podčetrtak.

Združenje gostilniških podjetij v Ptuj je otvorilo lastno pisarno in prireja servisirni tečaj. Ob priliki proslave 50 letnice obstoja Združenja gostilniških podjetij v Ptuj se je istočasno otvorila nova, lično opremljena zadruga pisarna v Panonski ulici 5, ki jo vodi g. Jakob Muhlić. Uradne ure za člane tega združenja bodo vsak petek od 9 do 12. Združenje namerava prirediti decembra ali januarja za svoje vajence in vajenke obvezni servisirni tečaj po načrtu, ki ga izdelala zvezna uprava in potrdila banska uprava. V tečaj se bodo poleg gostilniških vajencev in vajenk sprejemali tudi sinovi in hčerke članov tega združenja. Zato se pozivajo vsi člani in članice gostilniškega združenja v Ptuj, da naj najkasneje do konca oktobra v uradnih urah prijavijo svoje sinove in hčerke za servisirni tečaj.

Romanje na grob sv. Antona v Padovo, zbirano z izletom v zanimive Benetke in z obiskom Svete gore, Gorice, Trsta in bojišč ob Soči, bo od 8. do 10. oktobra. Najlepše, najzanimivejše in najcenejše jesensko romarsko-izletno potovanje. Cena 280 din za osebo; kdor pa gre samo do Gorice-Trsta, pa 160 din. Ker je treba vsem obveznostim zadostiti do 30. septembra, naj vsakdo, ki je namenjen na to potovanje, takoj zahteva brezplačna navodila pri »Družini božjega svetla«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17. 1421

Prelepo potovanje v sončno Dalmacijo iz Ljubljane preko Novega mesta, Gorjancev, Metlike, Karlova do slovečih Plitviških jezer, skozi Bosno k čudodelni Gospej sinjaki in k Materi božji zdravja v Split; z ladjo na prekrasni otok Hvar. Na novo mašo v Tkon. V Trogir, Šibenik, Štradin; preko ponosnega Velebita v Senj, Crkveni-

ce; preko Delnic in Kočevja v Ljubljano. Kdor hoče doživeti mnogo zanimivosti in videti znamenite kraje ob morju, ne bo zamudil ugodne prilike od 12. do 18. oktobra. Cena 450 din. Priglasite se po dopisnici za brezplačna navodila »Družini božjega svetla«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17. 1422

Občinstvo Slovenskih gor, nalagajte denar le pri »Posojilnem društvu Sv. Lenart, Slov. gorice«, kjer se vam obrestuje kot nove vloge po 4%, po dogovoru 4½% in takoj v celoti izplačuje. Dajejo se tudi posojila. 1392

Obžalovanja vredni slučaji

Ukradeno kolo zastavil za nove čevlje. V Frančiškanski ulici v Mariboru je bilo dne 15. septembra ob osmih zjutraj ukradeno od neznanca skoro novo kolo, katerega je prislonec delavec Janko Markovič iz Studencev samo za hip ob neko hišo. Ob pol devetih se je pripeljal tat na ukradenem kolesu k čevljarju Štefanu Gašpariču v Orožnovi ulici in se je začel pogajati za par 285 din vrednih gojzaric. Lagal je, da bo zapustil njegov brat ta dan bolnišnico, pa nima čevljev. Obljubil je mojstru, da mu bo prinesel denar za čevlje ali pa mu jih bo vrnil, če bi mu ne bili prav. V zastoju je pustil novo kolo, katero je vredno dobrih 1000 din. Kupca ni bilo od nikoder. Čevljar je naznanil zadevo policiji, katera mu je razjasnila, da je dal tatu za ukradeno kolo par novih in težkih čevljev.

Krvav obračun. V gostilni Karničnik v Slovenjgradcu so popivali fantje iz vasi Troblje in Gradišče. Brata Franc in Avguštin Paradiž iz Trobelj sta hotela povzročiti pretep v krčmi, kar pa je preprečil sin gostilničarke. 16 letni Franc Planinšek in 23 letni delavec Pavel Smolnikar, oba iz Gradišča, sta se odstranila iz krčme. Za njima sta se priplazila zgoraj imenovana in sta izzivala na spopad. Slednjič se je lotil Franc Paradiž obeh fantov. Smolnikar je potegnil nož in je prizadljal Paradiža več nevarnih zabodljajev v hrbet. Nato je prešel v napad Planinšek in je zabodel nasprotnika parkrat v prsa. K sreči se je pojavilo na kraju pokolja orožništvo, katero je zaprlo pretepače, Paradiža pa so odpremili s hudimi ranami v bolnišnico.

Stari ogoljufani poljanski znanci so sprejeli Rupnika z odprtimi rokami in so mu potožili vse, za kar so bili bridko oškodovani v njegovi večletni odsotnosti. Kot dokaz za lopovsko sleparstvo so mu kazali fotografske posnetke bankovcev, katerim se je mojster smejal z razlago in zagotovilom, da je dokopanje po tako neuki poti do potvorb, ki bi bile le senca pravega bankovca, nemogoče!

Po temeljitom ogledu na licu mesta in prepričanju na lastne oči, kaj vse so zagrešili najbolj drzni »fušerji« na račun ljudske radovednosti, se je umaknil mojster z Dravskega polja v svoj brlog ob Dravi in je bil fotograf, kateri se ukvarja z vsemi mogočimi poskusi za nove iznajdbe na polju fotografije in barvotiska.

Udobna ponarejevalnica v Gornjem Radvanju

Po obisku svojih prijateljev po Dravskem polju, po ogledu ničvrednih potvorb tekmecev ter navadnih sleparjev in v prepričanju, da se njegovemu načinu ponarejanja ni niti eden za las približal, kaj ga šele dosegel, se je zaprl mojster Rupnik v svoje obdravsko zatočišče v Mariboru ter je bil nekaj časa ves zatopljen v poskusno fotografiranje.

Čakal je stari pretkanec, da ga bo povabil na ponarejevalno štero kak bolj petičen človek, pri katerem se mu bo godilo udobno in bo lahko udeležil na kakem dobro skritem ter varnem mestu na bankovcih, kar so mu rodili novega in uporabnega poskusi s prenašanjem fotografij na razne kovinaste plošče.

Kmalu se mu je ponudila prilika, da je bil povabljen od premožnega dravskopoljskega posestnika v Gornje Radvanje v bližino Maribora. Prejel je na roko lepe tisočake, da si je uredil v čedni hiši s pomočjo pomagača, s katerim sta bila znanca iz Starošinc in je nekaj razumel o ponarejanju, ponarejevalno delavnico.

Soba, v kateri sta bila ponarejevalca na delu, je imela vhod iz spalnice zakoncev, pri katerih sta se nastanila. Vrata je zakrivala omara, katera se je dala premikati sem ter tja.

Vsa okna pritlične hiše so bila zamrežena. Križe ponarejevalnice je pustil Rupnik prežagati na vseh koncih. Bili so samo prislonec v okno, katero je bilo na ta način pripravljeno za pobeg.

(Dalje prihodnjic)

nes med največje tovarne na svetu.

Mačke z zvonce

Mestna uprava v Grenoble na Francoskem je sporočila lastnikom, oziroma lastnicam mačk, da morajo v bodoče te svoje živali opremiti s pravim zvonce. Ta svojevrstni ukrep je bil potreben, ker so mačke v zadnjih časih hudo gospodarile med pticami, tako da se je bilo bati, da v kratkem v Grenoble ne bo več ne ptic pevk ne kokoši. Mestni očetje so si zato izmislili pameten izhod. Pričakujejo namreč, da bo zvonjenje ptice opozarjalo na bližajočo se nevarnost in da bodo pobegnile, še preden jih dobe mačke med svoje zobe.